

Het glas is halfvol

Christus Triumfatorkerk, 17 december 2023, Derde advent

Lezing: Openbaring 21: 1-8 en Lucas 1: 39-56

Voorganger: ds. Jaap van den Akker

m.m.v. het vocaal ensemble

KOMEN

- Voor de dienst: 'Hoever is de nacht' (Lied 457)
- Welkomstwoord door de ouderling van dienst
- Aansteken derde adventskaars
*Een kleine rij van kaarsjes,
ze geven steeds meer licht,
het derde kaarsje brandt nu ook,
ze brengen een bericht.*
- Aanvangslied 'Laat komen Heer, uw rijk (Lied 756: 1, 2, 4, 6)
- Moment van Stilte
- Begroeting en bemoediging
- Bij wijze van Kyrië 'Wees hier aanwezig, woord ons gegeven' (Lied 295)

WOORD

- Adventsproject: Een nieuw begin
Gebed
Gesprek
Lied met de kinderen: projectlied
- Schriftlezing: Openbaring 21: 1-8
- Lied 'Toch overwint eens de genade' (Lied 755)
- Schriftlezing: Lucas 1:39-56
- Lied 'Een schoot van ontferming' (Lied 158b)
- Preek

Als we met het boek Openbaring in de hand terugkijken op bijna drie maanden stoeien met de visioenen van Johannes. Het zoeken naar betekenis van die visioenen en het afrekenen met te makkelijke en verkeerde interpretaties van het boek, dan ben ik benieuwd wat er bij u overheerst.

Is dat "Wat een onheil en ongeluk wordt er over ons uitgestort", of toch eerder "Wat indrukwekkend dat er in alle oordeel en oorlog en geweld en natuurrampen toch hoop is en uitzicht op iets nieuws." Dat er telkens in dat boek Openbaring ook weer paal en perk wordt gesteld aan de macht van het kwaad. Dat er licht gloort aan het einde van een duistere tunnel.

Het heeft misschien ook een beetje met je karakter te maken hoe je het bekijkt. Is het glas half vol of toch eerder half leeg? Maakt alles wat in de wereld op ons afkomt ons moedeloos. En zijn die paar mooie dingen, vaak in kleine kring druppels op een gloeiende plaat, of is het andersom? Kunnen we op de grote wereld politiek toch nauwelijks invloed uitoefenen en is het juist wat er in ons persoonlijke leven gebeurt het belangrijkste en zijn hoopvolle ontwikkelingen thuis - in je familie of vriendenkring of bij je zelf - juist een hoopvol houvast om het leven te leven zoals het op je afkomt?

De bijbel leert ons één belangrijke les. En die les wordt juist in het laatste Bijbelboek ondanks alle heftige beelden dik onderstreept: Deze wereld en alles wat daarin misgaat en wat mensen elkaar aandoen: *deze* wereld heeft *niet* het laatste woord. Deze wereld gaat voorbij. God werkt aan een nieuwe wereld. Een nieuwe schepping, of de voltooiing van de schepping.

Vandaag ziet Johannes hem uit de hemel neerdalen: een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. Want de eerste hemel en de eerste aarde zijn er niet meer. De zee – en die staat voor de chaosmacht van het water en de dood – ook die zee is er niet meer. God zal op die nieuwe

aarde alle tranen uit onze ogen wissen. Er zal geen dood meer zijn, geen rouw, geen jammerklacht, geen pijn. Want alles wat er eerst was – alle pijn en verdrukking, alle onafheid en lijden – het is niet meer. Het heeft onderaan de streep geen bestaansrecht.

In de bijbel is het glas halfvol. Die grootste, loodzware vraag: Kan het ooit nog echt goed komen met de geschiedenis? Kunnen we ooit uitstijgen boven alles wat we aan leed met ons meedragen? Is dat überhaupt mogelijk, zelf als vanaf nu alle haat en geweld, ziekte en dood aan banden zijn gelegd? Je draagt toch ook je hele geschiedenis met je mee? De verliezen die je hebt geleden, pijnlijke herinneringen, trauma's uit het verleden. Wordt ook die pijn weggenomen?

Johannes schildert ons hier een visioen dat laat zien: er is een weg langs het leed. De wonden die het leven heeft geslagen worden niet zomaar van tafel geveegd. Alsof het er nooit geweest is, nee die pijn mag bestaan. Het wordt volledig serieus genomen. God zelf ziet het en is er voor je. Hij troost. Hij luistert. Hij hoort. Hij wist Zelf de tranen van je ogen.

Dat dat visioen werkelijkheid zal worden. Dat het glas in de bijbel echt half vol is, dat bewijst Jezus zelf.

Want het lijkt wel dat de wereld bepaald wordt door de Orbans en de Poetins van deze wereld. De mannen met macht, maar de geschiedenis zelf leert ons het tegenovergestelde. De wereldgeschiedenis wordt niet alleen bepaald door de Nero's en de Hitlers – op zijn minst niet alleen. Daarom hebben we het nu nog steeds óók over Mahatma Gandhi, of Nelson Mandela of wat dacht u van Malala Yousafzai, de Pakistaanse die een aanslag van de taliban overleefde en een voorvechter is van onderwijs voor meisjes of Narges Mohammadi de Iraanse van de slogan "Vrouwen. Leven. Vrijheid". Zij kreeg onlangs de Nobelprijs voor de Vrede toegekend. En er is een nog beter voorbeeld. Iemand die zich inzette voor verloren mensen. Die ver voor Narges Mohammadi riep om leven en vrijheid. Hij werd ook gevangen gezet, terechtgesteld zelfs. Maar hij heeft twee duizend jaar later oneindig veel meer invloed dan wie van zijn tegenstanders ook. Hij veranderde de wereld. Jezus van Nazareth. De Christus.



In zijn naam gaat onze geschiedenis nooit meer verder zonder strijd voor vrede, voor vrijheid,

voor gerechtigheid, voor menselijkheid. In zijn naam wordt steeds weer de vinger op de zere plek gelegd. Nooit meer kan het kwaad zómaar zijn gang gaan. Het wordt weersproken – steeds weer en soms met gevaar voor eigen leven. Maar het wordt weersproken. In navolging van die onbeduidende zoon van een timmerman. Geboren uit een onbeduidend meisje. Maria, Miriam, in haar resoneert het verhaal van Israël. Dat vreemde kleine volkje dat in een God gelooft die je niet kunt zien, die geen beelden heeft, die zelfs nauwelijks een naam heeft. Ik ben er – wat is dat voor een naam...

Het glas wordt steeds voller, omdat dat spoor door de geschiedenis, toch steeds weer doorslaggevend blijkt te zijn. Hoe vreemd het ook lijkt, Abel werd vermoord door zijn broer, maar zijn offer werd gezien door God. De wereld ging aan het kwaad ten onder, maar God redde de schepping in een weerloos arkje op de zee van de chaos. Mozes werd in zo'n zelfde arkje in datzelfde water van de dood gered en leidde zijn volk uit de verdrukking. En zo kan ik nog wel even verder gaan. Al die profeten in het Oude Testament ze werden door de machthebbers met de nek aangekeken, maar ze hadden gelijk, ze kregen gelijk en ze vonden de God van Israël aan hun zijde.

Zo ook Maria.

Maria kent haar klassieken en zij zingt het uit, precies in de lijn van de Oude Testament. Zij is opgetogen. Ze weet zich door God opgetild. Zij mag zich scharen in de lijn die God door de geschiedenis trekt. Juist omdat zij vrouw is, en uit de provincie en ongetrouwd, monddood gemaakt eigenlijk in de heersende conventies van haar tijd. En juist dat, juist daarom is zij uitermate geschikt de Messias te dragen. De beslissende draai aan de wereldgeschiedenis te geven, op weg naar een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. Waar God tussen de mensen woont.

Maria zingt van een nieuwe hemel en een nieuwe aarde.

Zij zingt van een omkering van alle verhoudingen, van een doorbreking van de status quo, waarom machtigen en rijken en hoogmoedigen de wereld gevangen houden. Zij zingt, in één woord, van het Koninkrijk. Het is een schokkend lied voor iedereen die garen spint bij de wereld zoals die nu is. Een revolutionair lied. In Rusland zou je er voor worden opgepakt. Het gonst van verwachting en verlossing.

In dit lied van Maria balt zich alle verwachting uit het Oude Testament samen.

Ze zingt met Miriam, de zus van Mozes aan de Schelfzee: "zing voor de Heer, want Hij is hoog verheven, het paard en de ruiters stort hij in zee." Ze zingt mee met Hanna, de moeder van Samuel, die het uitroept: "God vernedert diep en heft hoog op. Hij verheft uit het stof wie berooid is.

Volgende week is het Kerst.

Het is aan ons om die lijn in de geschiedenis te ontdekken.

Die ons wijst op Gods betrokkenheid op onze wereld en ons leven.

Het is aan ons om het glas halfvol te zien, of misschien nog wel voller. Om het geloof vast te houden, dat God in ons eigen leven geboren gaat worden. Dat Gods nog steeds werkt aan zijn schepping en dat het echt waar is dat alles wat God tegen staat en tegen Hem in opstand komt uiteindelijk niet zal stand houden. Dat er een plaats is of komt waar God woont tussen de mensen. Waar het geen kerst meer hoeft te worden, omdat het al Kerst is.

God woont daar naast je. In je. Geen tempel of kerk is nodig, want Gods woonplaats is tussen de mensen.

Dat is niet nieuw, dat is niet iets wat komt, dat was en dat is en dat zal zijn.

God is alles in allen.

Wat dat is zijn naam: Ik ben met je – al de dagen van je leven, tot aan de voleinding.

Amen.

- Vocaal intermezzo De nacht loopt ten einde (Lied 460)

ANTWOORD

- Dankgebed en voorbeden, stil gebed, Onze Vader
- Collecte 1. Lichtpuntjes Mariahoeve, 2. Jeugdwerk CTK

GAAN

- Slotlied 'Eens als de bazuinen klinken' (Lied 769: 1 en 5)
- Zegen